

Domarens Handbok

Tipsen för såväl vana som ovana kaninhoppningsdomare

2015-01-03

INNEHÅLL

DITT ANSVAR SOM DOMARE	1
INNAN KLASSEN STARTAR... ..	2
Kolla så att du har följande på domarbordet	2
Att meddela innan första start	2
Mellan grundomgångar och final	3
ATT BYGGA BANA.....	4
Krokig bana	4
Rak bana	4
Lätt att glömma	6
LATHUND FÖR DE OLIKA FÖLJDerna	8
Ett fel/försök.....	8
Varning före uteslutning.....	8
Direkt uteslutning	8
Varning före diskvalificering	9
Direkt diskvalificering.....	9
Rapportering till förbundet.....	10
Resultatet stryks	10
Ekipaget stryks	10
ATT DELA UT VARNING... ..	11
ATT RÄKNA UT CUPER.....	12
OMHOPPNING	14
ATT MÄTA HINDER	16
KORRIGERINGSGUIDE... ..	17
Korrigerig i banhoppningen	17
Att lyfta eller styra kaninen för ny ansats.....	17
Kraftigt stopp.....	17
Att styra kaninen bakåt i bana	18
Korrigerig vid lyft	18
DOMARRAPPORT, ASPIRANTER, UPPSÄGNING O.S.V.	19
Domarrapporten	19
Vilande licens.....	19
Domaraspiranter	20
Aspirantdomare	21
Uppsägning av licens	21
SIFFROR OCH MÅTT... ..	22
För kanin... ..	22
På bana... ..	22
Höjd och längd	23
Övrigt... ..	23

DITT ANSVAR SOM DOMARE

Kaninhoppning är en bedömningssport och olika situationer kommer uppfattas olika beroende på ur vilken synvinkel man ser situationen. I och med att du som domare fick din licens fick du rättigheten men även skyldigheten att vidta åtgärder om du ser något som bryter mot reglementet. Det kommer alltid finnas deltagare som inte upplever dina iakttagelser på samma sätt som du men tänk på att det inte betyder att dina iakttagelser är felaktiga. Detsamma gäller andras iakttagelser, lita därför på vad du kan och vad du ser, du har din licens för att du uppfyller de kraven som ställs på en domare, men tänk även på att lyssna på hur andra upplever den aktuella situationen. Diskutera med deltagaren om ni är oense om situationen, det gör det lättare för deltagaren att förstå varför du har agerat på ett visst sätt. Kom även ihåg att även om inte alla bedömer situationen på samma sätt är du skyldig att vara konsekvent i din bedömning, du har därmed ett ansvar att agera på samma sätt oavsett vem motparten är.

En viktig del i rollen som domare är att kunna kommunicera med deltagarna, en tillsägelse är meningslös om deltagaren inte förstår vad denne får tillsägelsen för. Försök att ge så tydliga tillsägelser som möjligt så deltagaren förstår vad du vill ska förändras. Det kommer dock alltid finnas tillsägelser som är självklara för dig men otydliga för andra, vissa tillsägelser kan vara vanliga i en klubb och därmed förstår alla medlemmar i just den klubben tillsägelsen medan en deltagare från en annan klubb inte alls förstår vad som ska förändras. Om du inte vet hur en tillsägelse ska läggas fram och du inte känner att föraren bryter så grovt mot reglementet att du måste agera omedelbart, diskutera med föraren efteråt. Det är alltid lättare att förstå varandra när man diskuterar. Detsamma gäller om du vill ge en tillsägelse för något under ett snabbt lopp men inte hinner med, strunta inte i att dela ut tillsägelsen, det går alltid att ta en kort sammanfattning efter loppet.

Tillsägelser är ofta det som föregår en varning, det här innebär att allt som kan ge en tillsägelse också kan ge en varning. I det fall en förare upprepar ett beteende som har gett en tillsägelse kan det vara befogat med en varning. Det går inte att säga att en varning ska utdelas efter ett specifikt antal tillsägelser då det beror på situationen men det är viktigt att tänka på att allt som ger tillsägelse kan ge varning och en förare kan därför inte få flertalet tillsägelser för samma sak utan att en varning utdelas.

Samtidigt som det är viktigt att inte strunta i att dela ut tillsägelser är det viktigt att kunna motivera varför du har agerat på ett visst sätt. Du som domare måste kunna stödja dig på reglementet i alla domslut som du tar. Alla deltagare har rätt att få förklarat för sig varför de har fått en tillsägelse, blivit tilldelade en korrigering etc. Reglementet täcker inte upp alla situationer som kan uppstå under en tävling, många situationer går att tolka in under en och samma paragraf, det viktiga är att du kan förklara hur du tolkade in reglementet i situationen.

Det är alltid du som domare som är ansvarig för den bana och den klass som du dömer. Det här innebär dock inte att du inte ska lyssna på synpunkter från deltagarna. Se inte synpunkter som kommer in som kritik utan som hjälp för att få din bana så bra som möjligt. Alla är vi olika och vi tänker på olika saker när vi bygger banor, genom synpunkterna kan saker som du kanske inte reflekterat över aktualiseras. Du ska dock inte ändra så fort du får höra något om din bana, ta till dig det som sägs och fundera på vad du tycker. I och med att det är du som är ansvarig för banan är det viktigt att du står för hur den är byggd. Håller du inte med i det som kommer fram så ska du inte ändra. Du är dock skyldig att ge deltagarna en motivering till varför du väljer att göra som du gör.

INNAN KLASSEN STARTAR...

Kolla så att du har följande på domarbordet

- Bläckpennor, se till att ha flera stycken om någon inte fungerar.
- Överstrykningspennor, om du vill använda dessa när du dömer höjd/längd.
- Tidtagarur, minst tre stycken så du har ett extra om något lägger av.
- Miniräknare, för att lägga ihop tiderna när du räknar ut protokollet.
- Måttstock/måttband, för att mäta hindrens höjd och längd.
- Aktuellt reglemente, om du blir osäker på någon regel.
- Extra bommar till hindren på banan om något hinder ska ändras/höjas.
- Kladdpapper eller kulram, om du till exempel vill göra markeringar för varje rivning/korrigerings.
- Till sist självklart ett protokoll! Med fördel insatt i en pärm/mapp som skydd. Kom ihåg att det är du som domare som ska se till att *allt* blir ifyllt på protokollet. Observera att du inte får använda tippex eller blyerts på protokollet!

Se till att du har det bra vid domarbordet, speciellt om det är en stor klass. Be den arrangerande klubben om något att äta eller dricka om du känner att du vill ha det. Kräv att få sitta i skydd från regn och stark sol. Se till att du har två tidtagare, eller en och ansvara för det andra tidtagaruret själv (TR §117). Tänk på att det inte är du som är ansvarig för att tävlingsböckerna fylls i, det är arrangörsklubben, men det kan vara nödvändigt att tala om för dem att du inte vill/hinner fylla i dem. (TR §81)

Att meddela innan första start

- Tala om att klassen ska starta och presentera dig själv.
- Om det finns någon funktionär vid framhoppningen kan det även vara bra att presentera denne.
- Ropa upp att deltagarna kan gå banan. (TR §36)
- Meddela bedömning och hur många som går till en eventuell final. (TR §59)
- Meddela klassens maxtid, kom ihåg detta även vid höjd och längd. (TR §59).
- Om du har valt att ha en maxtid på framhoppningen, kom ihåg att det i sådana fall ska vara samma maxtid som banan och att du måste meddela detta innan första start så att alla vet om det.
- Tala om ifall det är något speciellt som gäller, exempelvis om den som hoppar fram inte får börja förrän den på banan hoppat ett visst antal hinder eller vilken bana som ska prioriteras ifall två klasser går samtidigt.
- Meddela strykningar och ändringar i startordningen. (Kom ihåg att arrangerande klubb måste godkänna förarbyten som sker efter sista anmälningsdag och att endast särskilda skäl ska godkännas).
- Be det första (och andra) ekipaget att börja hoppa fram.
- Kom ihåg att du inte får skriva under protokollet förrän det är uträknat. Kolla igenom protokollet en extra gång innan du skriver under det så att allting är ifyllt och att det är rätt uträknat.

Mellan grundomgångar och final

Kom ihåg att meddela vilka som går vidare till final/andra omgång, samt att ropa upp alla eller ringa in de på startlistan. Vi rekommenderar att detta görs efter att samtliga ekipage hoppat, att till exempel tala om att de med tre fel och mindre går vidare till final när ett ekipage återstår sätter en orättvis press på det sista ekipaget.

Meddela tydligt när finalen ska starta och ropa upp de tre första ekipagen att göra sig klara. Kom ihåg att ropa upp att alla förare som vill kan gå banan igen innan finalen startar, detta gäller både i rak och krokig bana. Kom ihåg att meddela alla deltagare om maxtiden ändras mellan omgångarna och meddela gärna vilka ändringar som har gjorts i banan. Det är okej att byta tidtagare mellan omgångarna, om du gör det är det viktigt att du kommer ihåg att notera det på protokollet. I det fall du byter tidtagare mitt i en omgång ska det även rapporteras in till förbundet.

ATT BYGGA BANA...

Krokig bana

När man ska bygga krokig bana är utrymmet det viktigaste man har att ta hänsyn till i de fall det är begränsat. Även om det inte är det så kan det vara bra att kolla ut var man vill ha banan så man har ett hum om platsen innan man börjar. Ett tips är att försöka få banan ungefär lika bred som lång eftersom den då brukar bli lagom krokig. Börja gärna med att lägga ut bommar på marken för att markera var hindren ska stå, då är det lätt att ändra och flytta om, men tänk då på att göra avstånden riktigt långa, eftersom ett hinder är mycket större än en bom. Ett tips är att göra en banskiss innan tävlingen för att spara tid. Tänk dock på att en banskiss är just en skiss, upptäcker du att ett hinder eller en sväng inte fungerar, lås dig inte vid din skiss. Till sist - fundera inte så mycket, det drar bara ut på tiden! Sätt igång och bygg, det ordnar sig ska du se!

- 1) Ställ dig och titta ut över platsen och fundera ut på ett ungefär hur banan ska gå. Om banan korsar sitt eget spår några gånger blir den mera krokig. Tänk på att inte snåla med avstånden, långa avstånd är ofta fördelaktigt då förarna i sådana fall hinner styra upp kaninerna utan att slita i kopplet.
- 2) Var noga med att göra mjuka, logiska svängar. Ett bra riktmärke är att inte ha en större vinkel än 180 grader mellan två hinder (det vill säga att hindren står bredvid varandra som i slalombana). Man ska inte behöva styra kaninen tillbaka i banan runt det hoppade hindret för att komma till nästa. Försök att börja och avsluta banan med ett relativt snällt hinder. (TR §98)
- 3) Tänk på att ha gott om plats vid start och mål och att försöka bygga så långt ifrån staketet/väggen som möjligt (helst två meter) (TR §97). Kom ihåg att det ska finnas siffror vid hindren (TR §98).
- 4) Till sist går du hela banan och kollar igenom den en sista gång, speciellt viktigt om du haft hjälp med att sätta upp hindren. Då kan hindren ha blivit byggda för att hoppas åt fel håll eller flyttat sig en bit i sidled. Det är lättare att kolla igenom banan efteråt än att försöka hinna se allt medan man bygger. Se till att alla hinderkombinationer ser logiska ut och att alla svängar känns bra. Gå banan som om du hoppade den med en kanin, då känner du lättast hur svängarna känns. När du går banan, tänk på att svängar känns olika beroende på vilken sida av kaninen man går på, det är därmed fördelaktigt om du går banan två gånger, en gång på vardera sida. Om det är du som ska döma så se till att banan håller en lagom höjd för grundomgången och att inga bommar klämmer eller ligger för löst. Det ska gå att skjuta bommen från sida till sida mellan hinderstöden utan att den trillar ner (TR §103). Sedan är det bara att sätta sig vid domarbordet!

Rak bana

Även när man bygger rakbana är platsen viktig. Här är det viktigaste att tänka på att man inte hoppar mot solen, och om tävlingsplatsen sluttar lite, hoppa helst i nedförsbacke. Det finns även många andra saker som kan vara bra att tänka på, exempelvis var publiken står och var kaninstallet ligger eftersom många kaniner gärna hoppar mot burarna. Om man inte har obegränsat med plats vid slutet av banan så kan det vara bra att bygga banan bakifrån, så man anpassar sig efter platsen direkt och inte behöver göra om banan när den nästan är klar bara

för att man kom för nära huset eller staketet eller vad det kan vara som ligger vid slutet av banan.

Vid platsbrist finns det några åtgärder man kan vidta, man kan lägga banan i en svag båge, minska ned antalet hinder i elitklass till 10 hinder och man kan minska ned avståndet mellan hindren i svår och elit till mindre än 300 cm. I det fall man har platsbrist ska man i första hand lägga banan i en svag båge. Det är svårt att definiera vad en svag båge innebär men en bra jämförelse är att banan inte ska vara mer svängd än böjen på frukten banan. I det fall det inte är lämpligt att lägga banan i en svag båge av någon anledning eller att det fortfarande är platsbrist när man har lagt banan i en svag båge ska man i elitklass minska ned antalet hinder till 11 eller 10. I sista hand ska man korta ned avståndet mellan hinder i svår och elit till mindre 300 cm. Tänk på att dessa åtgärder endast ska vidtas vid platsbrist och det är inte tillåtet att vidta någon av ovanstående åtgärder för att rymma dubbla banor. Som arrangör av en tävling är det även viktigt att tänka på att våra tävlingsplatser ska vara lämpliga att hålla tävling på. Dessa åtgärder kan vidtas om man inser att tävlingsplatsen är för liten när man kommer till tävlingsplatsen men det är inte meningen att vi alltid ska vidta dessa åtgärder för att rymma banan. I fortsättningen är det därför viktigt att fundera på om man kanske behöver ändra till krokbanan vid den platsen eller helt enkelt hitta en annan plats att vara på i framtiden.

Tips vid banbygge

- För att spara tid kan man börja med att bygga banan till den högsta klassen eftersom det går snabbare att sänka och ta bort hinder än att höja och lägga till. Tänk dock på att avståndet ändras när du tar bort kombinationer och längre hinder till de lägre klasserna. När en bana justeras från en klass till en annan så behöver inte avstånden justeras så länge avstånden inte upplevs som alltför ojämna, om avståndet upplevs som alltför ojämna behöver dock avståndet mätas om. (TR §101)
- Det första hindret behöver inte vara ett rättuppstående, huvudsaken är att det är ett lite lättare, inbjudande hinder. Inte heller det andra hindret på banan bör vara något mastodont-hinder, de kan vänta tills kaninerna fått upp farten lite längre fram i banan. Om inledningen på banan är alltför svår finns risken att kaninerna aldrig kommer igång och att resultaten därför blir sämre än vad de skulle ha varit om inledningen hade varit inbjudande. Tänk på att hinder kan vara kluriga och svåra utan att vara höga!
- Varva stora kombinationer med vanliga, enkla hinder så kaninerna får en chans att hämta upp fart emellanåt. Tänk på att rättuppstående hinder är luriga i sig, speciellt om de plötsligt dyker upp efter ett par långa hinder.
- Variation är alltid kul! Försök hitta på nya (logiska) kombinationer, variera vattengrav med och utan hinder, eller varför inte sätta upp bommarna till ett hinder på ett annat hinder! Tänk även att variera hindren på banan, om du har ett hinder där bommarna ligger som en trappa så kan nästa hinder ha alla bommar i jämnhöjd eller där bommarna ligger i kors (som de exempelvis gör i Libra Artics kryss). Detta för att de olika hinderkombinationerna innebär olika svårigheter.
- Vad som är logiskt är en definitionsfråga och det är upp till dig som domare att avgöra om hindret är att anse som logiskt eller inte. Hinder som lutar mot kaninen är okej så länge lutningen är att anse som logisk. Vad som är en logisk lutning är beroende av hindrets utformning och i vilken klass hindret används. Lutningen får dock aldrig bli så stor att en kanin som springer i normal takt av misstag hamnar under hindret för att kaninen inte sett den översta bommen på hindret, exempelvis får inte raken hoppas åt fel håll då en kanin som springer riskerar att hamna under hindret. Detsamma gäller

hinder där det sitter en bom på maxhöjd längst fram men utan bommar under (exempelvis Libras fyren), dessa kombinationer är inte att anse som logiska om hela kaninen av misstag kan hamna under hindret. Då våra kaniner är väldigt olika i storleken får man här utgå från en normalstor kanin. Då plank oftast är tyngre än bommar är det på grund av skaderisken inte lämpligt att ha plankhinder som lutar mot kaninen.

- Tänk på att alla bommar/plank ska kunna gå att riva och falla fritt ända ner till marken. Se därför till att ihopkombinerade hinder inte står för nära varandra så att det hindrar bommarna från att falla fritt ner till marken. Tänk även på att mälorna behöver vara plana alternativt bara lite skålade om plank ska användas på hindret, det är därför inte säkert att det går att byta ut bommarna till plank på ett hinder som normalt har bommar.

Lätt att glömma

- Banan ska ha lämplig inhägnad. (TR §97)
- Banan bör stå minst två meter från staketet/väggen. Det är inte tillåtet att ha mindre än två meter vid dubbla banor. (TR §97)
- Banan ska vara byggd på en kortklippt gräsmatta utan gropar eller på halkfritt underlag. (TR §99)
- Vid hårt underlag ska matta användas. (TR §99)
- Det ska finnas minst tre framhoppningshinder och avståndet mellan de ska vara samma som på banan. Vid krokig bana kan man med fördel göra framhoppningen krokig. Om det finns gott om plats kan det vara bra att ha fyra hinder på framhoppningen vid krokig bana för att få mjukare svängar mellan hindren. På framhoppningen gäller samma regler som på banan, det är därmed inte tillåtet att ha hinder som inte är godkända enligt TR på framhoppningen eller ha hinder som är högre än maxhöjden i klassen. Tänk på att framhoppningen även bör motsvara banan i svårighetsgrad och att framhoppningen inte bör vara mycket lättare än själva banan. Försök att ha varierade hinder på framhoppningen och att ha framhoppningen åt samma håll som banan vid rak bana. (TR §100)
- Vattengraven måste antingen kunna ses tydligt från domarbordet eller så måste det finnas en speciell funktionär som placeras vid vattengraven och håller koll på den.
- Plankhinder ska placeras så att du som domare ser kaninen framför hindret. Annars finns det en risk att du missar eventuella korrigeringar eller andra saker som händer innan hindret.
- Kom ihåg att hindren ska ha samma färgordning på bommarna genom hela klassen, det kan därför vara bra att skriva upp färgordningen på ett papper om hindret har olika färger på bommarna. Sätts ett hinder upp med färgerna i fel ordning ska det hoppas om. Detta gäller ej mönster. Har bommarna samma färger på tejp men tejp sitter på olika ställen räknas det som mönster och ska då inte hoppas om.
- Vid ihopkombinerade hinder kan det vara bra att kolla avståndet mellan de olika hindren som är ihopkombinerade så att de håller samma avstånd genom hela klassen, om hinderstöden inte står kant i kant kan det vara bra att markera var hinderstöden ska stå med något hjälpmedel, exempelvis silvertejp eller en plastbit. Det gör det lättare för hinderuppsättarna att sätta upp hindren på rätt ställe om de välter.
- Bommar ska varken klämma eller ligga löst (det ska gå att skjuta dem från sida till sida mellan hinderstöden utan att de trillar av) Bommarna ska även ligga i märllorna, detta innebär bland annat att det på vissa plankhinder inte går att ha bommar då dessa märllor inte är böjda. (TR §103)

- När du bestämmer maxtid, tänk på hur banan ser ut och anpassa maxtiden efter banan, är banan väldigt lång kan du därför behöva ha en längre maxtid än normalt.
- Innan du startar klassen, kolla med tidtagaren/na så att de vet hur man tar tid och vilken maxtid det är. Det kan även vara bra att upplysa tidtagaren/na om att sätta igång tidtagaruret även om de missat det eftersom det är bättre att ha någon tid än ingen, dock måste de ju självklart meddela dig om det så du vet när tiden sattes igång.

LATHUND FÖR DE OLIKA FÖLJDERNA

Ett fel/försök

- Rivning, det vill säga om en hinderdel måste lyftas tillbaka i rätt läge. (TR §44)
- Snedhopp, det vill säga om inte största delen av kaninen befinner sig innanför hinderstödet under hela hindrets längd. (TR §44)
- Avstamp i hinder, det vill säga om kaninen sätter ner någon av eller båda baktassarna i marken mellan bommarna/planken i ett hinder. (TR §44)
- Dopp i vattengrav. Kanin, förare, sele och koppel räknas. Morrhår räknas ej. Kom ihåg att sidostyckena räknas som rivning. (TR §44)
- Kaninen lyfts över ett ej rivet hinder. (TR §44)
- Tre korrigeringar, gäller ej lättklass, miniklass och höjdhopp/längdhopp ej elitklass (undantag vid rekordförsök) (TR §44)
- Tjuvstart, det vill säga kaninen hoppar/river starthinder innan domaren sagt varsågod (gäller ej höjd/längd där tjuvstart ger en korrigering i elitklass och ingen belastning i ej elit-klass). Tänk på att eventuella rivningar räknas in i ekipagets resultat, dock räknas ej klarade hinder. (TR § 39, 44, 62)
- Föraren avbryter påbörjat hopp efter att kaninen lämnat marken i höjd/längd. (TR §67)
- Kaninen tar avstamp med en eller båda baktassarna på det fasta frontstycket i längdhopp. (TR §68)

Varning före uteslutning

- Föraren tvingar, bär, stressar eller högljutt uppmuntrar kaninen framåt i banan. (TR §20)
- Föraren drar eller rycker i kopplet. Paragrafen gäller även om kopplet inte är slakt när kaninen hoppar. (TR §27)
- Ekipaget beträder banan eller framhoppningen utan att de har blivit framkallade. (TR §31)
- Föraren strävar inte efter att hålla sig bakom kaninen under loppet samt har inte koppelhållande hand bakom kaninen när kaninen hoppar. (TR §32)
- Föraren kliver upprepande gånger över hinder, gäller både framhoppning och bana. (TR §34)

Direkt uteslutning

- Kaninen visar tydlig ovilja att hoppa genom att inte röra på sig alternativt att kaninen lyfts över flera hinder i rad. (TR §21)
- Föraren begär att få utgå. (TR §22)
- Kaninen hålls i sele eller koppel som inte är godkänd på framhoppning eller tävlingsbana. Godkänd sele är sele som inte har strypeffekt på samma sätt som ett halsband. Godkänt koppel ska ha en längd på över en meter och inte vara rullkoppel. Kopplet ska vara fäst vid selens magband. (TR §25)
- Föraren hoppar utan sele eller koppel utan domarens tillåtelse. (TR §28)
- Aktuellt ekipage har ej infunnit sig vid start inom 30 sekunder efter upprop i finalen. Gäller ej vid parallella banor. Kom ihåg att ekipaget endast utesluts om det gäller finalen eller annan omgång än grundomgången, gäller det grundomgången stryks ekipaget. (TR §30)

- Kanin springer in och hoppar hinder på banan när det inte är kaninens tur. Regeln gäller även om klassen kaninen ska delta i ska gå senare på samma bana, dock inte om banan ska byggas om helt. (TR §33)
- Kaninen hoppar hindren på banan i fel ordning eller åt fel håll. För att det ska räknas som fel väg ska kaninen ha landat med alla fyra tassar på andra sidan hindret. Fel väg gäller ej starthindret och målhinder i den mån att det ska passeras åt rätt håll. Kaninen måste dock hoppa start innan de andra hindren på banan hoppas och målhindret får bara passeras efter att alla andra hinder är hoppade, annars räknas det som fel väg. (TR §41-43)
- Upprepad tjuvstart i samma omgång, gäller ej höjd/längd (TR §44)

Varning före diskvalificering

- Ha kaninungar som är yngre än 8 veckor på tävlingsplats. (TR §4)
- Ha kaninungar yngre än 3 månader i sele och koppel på tävlingsplats (TR §5)
- Delta med en ej fullt frisk kanin på tävling. (TR §6)
- Röka, inneha droger och/eller alkohol på tävlingsplats, tävlingsdeltagare är även ansvarig för dennes anhöriga. (TR §11)
- Otureligt uppträdande på tävlingsplats, tävlingsdeltagare är även ansvarig för dennes anhöriga. (TR §12)
- Medföra djur som stör andra ekipage, tävlingsdeltagaren är även ansvarig för dennes anhörigas djur. (TR §13)
- Nedsmutsning av tävlingsplats, tävlingsdeltagare är även ansvarig för dennes anhöriga. (TR §14)
- Ha flera kaniner på över fyra månader i samma bur/fack. (TR §15)
- Ha halm eller strö i buren, hö är tillåtet så länge det inte fungerar som strö. (TR §16)
- Ovarsam hantering av kanin. (TR §19)
- Föraren uppvisar dålig tävlingsmoral. Kom ihåg att du måste avgöra om något är dålig tävlingsmoral i samråd med en domarkollega. (TR §23)
- Föraren försämrar medvetet resultatet för en kanin som har uppenbar chans på placering enligt pinntabellen. Detta gäller ej höjdhopp och längdhopp. (TR §24)
- Kaninen har sele på sig i hage eller transportbur. (TR § 25)
- Deltagare ändrar i banan utan att först ha pratat med tjänstgörande domare eller tävlingsarrangör. (TR §945)
- Deltagare beträder banan utan lov från domare, undantag om deltagaren ska starta eller bygga hinder. (TR §96)

Direkt diskvalificering

- Medvetet delta på tävling med kanin som det föreligger risk för dräktighet med. (Ska även rapporteras in till förbundet). (TR §8)
- Parning av kanin utan tävlingsarrangörens tillåtelse (parningen ska ske på anvisad plats och efter enligt arrangörerna tävlingsdagens slut). Diskvalificeringen gäller den för parningen ansvarige personen för både honan och hanen. (TR §17)
- Lämna kanin utan uppsikt på tävlingsplats (om kaninen inte befinner sig i sin bur/hage) eller binda den i kopplet. (TR §18)
- Grov ovarsam hantering av kanin, avgörs i samråd med domarkollega. (TR §19)

Rapportering till förbundet

- Medveten eller upprepad överträdelse av §3, det vill säga för ung kanin på officiella arrangemang (tre månader på träning och 4 månader på övriga officiella arrangemang, för elitklass gäller 8 månader på alla officiella arrangemang och för höjd och längd gäller 1 år på alla officiella arrangemang. (TR §3) (Resultatet ska även strykas)
- Delta på officiella arrangemang tidigare än två månader efter att kaningården varit symptomfri från myxomatos eller RVHD samt att inte rapportera till förbundet att kaningården varit drabbad av myxomatos eller RVHD. (TR §7)
- Delta på officiellt arrangemang med dräktig kanin (gäller både medveten och omedveten). (TR §8) (Resultatet ska även strykas)
- Medveten eller upprepad överträdelse av §10 det vill säga att kaninen ska varit fri, i minst två månader, från läkemedel som ska skjuta upp brunsten. (TR §10) (Resultatet ska även strykas)
- Upprepade eller allvarliga fall av ovarsam hantering av kanin. (TR §19)
- Byte av tidtagare eller domare under pågående klass. Domare får endast bytas om det av uppenbara skäl inte går att genomföra klassen och helst ska det ske mellan två omgångar. Tidtagare får bytas mellan två omgångar samt när det av uppenbara skäl inte går att genomföra omgången med samma tidtagare. Kom ihåg att domare som byts under klassen och tidtagare som byts mitt i en omgång behöver noteras på protokollet och rapporteras till förbundet. (TR §112)

Resultatet stryks

- Föraren är för ung för att delta på officiell tävling (det år de fyller sju). (TR §1)
- Kaninen är för ung för att delta på tävling (åtta månader för elitklass i bana, ett år för höjd- och längdhopp, övriga klasser gäller fyra månader). (TR §3) (Ska även rapporteras till förbundet vid upprepad eller medveten överträdelse)
- Kanin som startar klass som de inte är klassade i.
- Kanin varit dräktig vid tiden för tävlan. (TR §8) (Ska även rapporteras till förbundsstyrelsen)
- Tävlan med kanin som inte varit fri, i minst två månader, från läkemedel som ska skjuta upp brunst. (TR §10) (Ska även rapporteras till förbundsstyrelsen)

Ekipaget stryks

- Aktuellt ekipage har ej infunnit sig vid start inom 30 sekunder efter upprop. Gäller ej vid parallella banor. Kom ihåg att ekipaget endast stryks om det gäller grundomgången, gäller det final eller annan omgång än grundomgången utesluts ekipaget. (TR §30)
- Föraren ändrar anmält ekipage efter sista anmälningsdag utan arrangörens godkännande. (TR §87)
- Kaninen anmäls utan registreringsnummer, undantag nyregistrerade kaniner som ej hunnit få sitt registreringsnummer samt miniklass där registrering inte krävs. Nyregistrerade kaniner ska anmälas som nyreg och det ska framgå på protokollet att de är nyregistrerade. (TR §88)

ATT DELA UT VARNING...

Varningar föregås ofta, men inte alltid av tillsägelser. Tänk på följande om du delar ut en varning (går att läsa i ordlistan i TR):

- Meddela deltagaren att denne har fått en varning och för vad.
- Meddela övriga domarkollegor på tävlingsplatsen om varningen.
- Skriv ned varningen på protokollet och se till att arrangörsklubben skickar in varningen till protokollgranskarna för arrangörsklubben. Ifall inte varningen är kopplad till någon särskild klass kan varningen skrivas ned på ett vanligt papper som arkiveras i klubben, kom ihåg att även här ska en kopia skickas in till protokollgranskarna.

Om du vill dela ut en varning efter tävlingsdagens slut måste du först söka tillstånd hos förbundsstyrelsen. Om du får tillstånd att dela ut varning ska du sedan meddela deltagaren om att denne har fått en varning och för vad. Varningen skrivs ned på en lapp som arkiveras i klubben och en kopia ska skickas in till protokollgranskarna. Kom ihåg att varningar endast kan delas ut i efterhand för förseelser som upptäckts i efterhand, du kan alltså inte låta bli att dela ut en varning på tävlingsplatsen och sedan be om tillstånd från förbundsstyrelsen.

ATT RÄKNA UT CUPER

Vi rekommenderar att följande system används vid cuputräkning:

- Varje kanin får poäng efter sin placeringssiffra, första placering ger därmed ett poäng, andra placering två poäng och så vidare. Kaninen får sin placeringssiffra oavsett om alla kaniner i klassen deltar i cupen eller inte, ett ekipage som placerar sig tvåa i en klass får därmed siffran två även om ekipaget som placerat sig etta i klassen deltar i cupen eller ej.
- Oplacerade kaniner får ett poäng mer än den sist placerade kaninen.
- Kaninens poäng från samtliga grenar som ingår i cupen räknas ihop.
- Den kanin med lägst poängsumma vinner, näst lägst poängsumma blir två och så vidare.
- Vid lika poäng går den kanin som har den bästa placeringssiffran före.
- Vid lika poäng som samma placeringssiffra går kaninen som har genomfört flest antal omgångar, vid lika antal omgångar går den kanin med minst totala antal fel i samtliga cupgrenar före. Vid lika antal fel går den kanin som har kortast totala tid före.
- Cupprotokoll finns att ladda ned på hemsidan.

Kom ihåg att kaninen måste ha deltagit i samtliga grenar i en cup och kommit i mål i mer än 50 % av grenarna för att få placering i cupen. Därför kan det vara bra att markera de kaniner som blivit oplacerade i en klass med en stjärna eller liknande ovanför poängsumman så att det lätt går att se vilka kaniner som placerat sig i mer än 50 % av grenarna. Kom ihåg att det ska vara mer än 50 %, vid två klasser måste kaninen alltså ha placerat sig i båda klasserna, vid tre i minst två klasser och så vidare.

Pinnar vid uppklassade kaniner som tävlar för cup

När det tävlas i cuper som innehåller flera klasser i samma gren, exempelvis två rak lätt och två krok lätt är det vanligt förekommande att ekipage klassar upp sig under den första klassen men vill fortsätta tävla för cupen. Dessa ekipage kan alltså bli placerade men de är inte berättigade till pinnar. Det är här viktigt att skilja på startantalet för placeringar och startantalet för pinnar, de kaniner som enbart startar för cupen räknas inte in i startantal för pinnar men i startantalet för placering. Om det startar 17 ekipage i den första klassen och två kaniner klassar upp sig men väljer att starta även den andra klassen för att få placering i cupen kommer nästa klass innehålla 4 placeringar men 3 pinnar eftersom det enbart är 15 kaniner i den andra klassen som är berättigade till pinne. Kaninen på fjärde plats har alltså rätt till pris men inte till pinne. Om ett av de ekipage som tidigare klassat upp sig vinner den andra klassen kommer en pinne flyttas ner i och med att den kaninen inte är berättigad till någon mer pinne, ekipaget som placeras sig som nummer fyra kommer då att erhålla en nedflyttad pinne. (TR §55)

Olika antal starter för placering och pinne och hur du fyller i tävlingsboken

Då kaniner vid cup kan klassa upp sig men fortsätta tävla för cupen kan det i klassen vara fler kaniner som räknas med för placering än som räknas med för pinne. Exempelvis, det är en cup med två rak medelsvår under en dag. I första klassen är det elva starter, Kalle som vinner den första medelsvårklassen tar sin sista pinne till svår och startar enbart den andra klassen för

cupen. Då Kalle startar för cup ska han räknas med i klassen men han är inte berättigad till pinne i och med att han inte kan ta någon pinne. I klassen blir det därför tre placeringar men två pinnar. Då det är olika antal placeringar och pinnar i klassen kan det ibland bli svårt att veta om man fått pinne i en klass eller inte. Därför ska det alltid skrivas både antal starter som är berättigade till pinne och totalt antal starter inom parentes i tävlingsboken. För trean i klassen som Kalle startar ska det alltså stå 3/10(11). För att ytterligare förtydliga att kaninen inte fått pinne ska det sättas ett bindestreck i rutan för utdelande av pinne. Detta ska även göras om en kanin har för många fel för att få pinne i en klass.

OMHOPPNING

Omhoppning av enskilt hinder (TR §45)

Det kan vara så att ett ekipage behöver hoppa om enskilda hinder för att de inte varit korrekt uppsatta när kaninen hoppade hindret. Denna situation kan till exempel uppstå om ett hinder blåser ner innan kaninen har hoppat hindret eller om hindret är feluppbyggt. Ekipaget får då hoppa om dessa hinder efter att de gått i mål. För omhoppningen räknas inga korrigeringar och det finns ingen maxtid för omhoppningen. Skulle ett ekipage ta alldeles för lång tid på sig kan domaren döma ut ekipaget som då belastas med ett fel för varje hinder som inte hoppas om. Vid omhoppning får ekipaget börja var som helst i banan, de kan alltså börja exempelvis två hinder innan det aktuella hindret. Ekipaget kan enbart belastas med fel för det hinder som orsakat omhoppningen, om kaninen klarade hindret innan i ”den riktiga” omgången men river det vid omhoppning belastas därmed inte ekipaget med något fel för det.

Det kan uppstå situationer där man en bit in i klassen upptäcker att ett hinder inte ser ut på samma sätt som det gjorde i början av klassen. Det som gäller då är att enbart det senaste ekipaget får hoppa om hindret. Detta eftersom deltagare som har synpunkter på domslutet i sitt eget eller någon annans lopp ska framföra dessa till domaren för att reda ut problemet direkt efter avslutat lopp och innan nästa ekipage har startat. (TR §29)

Omhoppning vid missad tid

Om huvudtidtagaruret krånglar ska du som domare använda andratidtagaruret. Finns det dock ingen tid på något av uren kan omhoppning för att få fram en tid bli aktuellt. Detta är dock inte att föredra, därför ska du som domare i första hand försöka uppskatta tiden för ekipaget. Det är därför bra att uppmana tidtagarna att sätta igång även om de missat vid starten eftersom du då har en tid att utgå från. Först om du känner att du omöjligt kan göra en uppskattning av tiden ska omhoppning av banan ske. Vid omhoppningen räknas inte fel eller korrigeringar, det är därmed bara tiden som är intressant. Ett alternativ till att låta ekipaget hoppa om banan är att be föraren gå banan igen och då gå ungefär som loppet gick för att få något att utgå från när du uppskattar tiden. I det fall du använder denna metod behöver du inte ta den tiden som det tar för föraren att gå banan utan du ska använda tiden för att uppskatta den riktiga tiden.

Omhoppning vid lika placeringar i bana (TR §40)

Om två kaniner har samma fel och samma tid får de samma placering i resultatlistan. De måste dock skiljas åt genom omhoppning om det rör placeringar enligt pinntabellen. Omhoppningen går till så att båda ekipagen får hoppa banan igen och det ekipage som får minst antal fel vinner, vid lika fel vinner den kanin som har den kortaste tiden.

Omhoppningen bör skrivas på ett eget protokoll för att undvika missförstånd. Kom ihåg att omhoppningsprotokoll är ett protokoll som alla andra, du är därmed ansvarig för att det fylls i och skrivs under. Var tydlig med att protokollet gäller omhoppning och vilka ekipage som omhoppningen gäller för.

Omhoppning i höjd- och längdhopp (TR §71)

I höjd- och längdhopp ej elit kan alla placeringar delas och omhoppning behöver därmed aldrig göras. I höjd- och längdhopp elitklass ska dock alltid de certberättigade ekipagen skiljas åt. Deltagare på placering näst efter certberättigade har även rätt att kräva omhoppning om de delar placeringen. I en klass med 25 starter måste därmed en etta och en två urskiljas, om det finns flera treor kan de begära omhoppning men om de inte vill ha det behöver ingen omhoppning ske. Då kan de dock inte erhålla certifikat som flyttas ned då certifikat inte kan flyttas ned till placeringar som delas. Certifikat som ska flyttas ned brinner därmed inne om placeringen näst efter certberättigade delas.

Det är du som domare som väljer på vilken höjd/längd omhoppningen ska börja. Vid omhoppningen räknas en höjd/längd i taget och den kanin som hoppar höjden/längden på minst antal försök vinner omhoppningen. I de fall kaninerna klarar höjden/längden på samma försök höjs/längs hindret tills kaninerna skiljer sig åt i antalet försök och en vinnare kan utses. Du som domare kan även välja att låta ekipagen hoppa ett hopp i taget istället för tre hopp i följd. Då fortsätter enbart kaniner som hoppat exakt lika till nästa försök. Om du väljer denna typ av omhoppning är det upp till dig som domare att lösa hur du ska kunna ha koll på ekipagens totaltid, om det finns flera tidtagarur kan du ha ett tidtagarur till varje ekipage och endast nollställa andratidtagarens ur efter varje försök. Det är inte tillåtet att sätta en maxtid per hopp.

Omhoppningen bör skrivas på ett eget protokoll för att undvika missförstånd. Kom ihåg att omhoppningsprotokoll är ett protokoll som alla andra, du är därmed ansvarig för att det fylls i och skrivs under. Var tydlig med att protokollet gäller omhoppning och vilka ekipage som omhoppningen gäller för.

ATT MÄTA HINDER

(TR §106)

De maxgränser som finns i tävlingsreglementet är just maxgränser och får inte överskridas, även om det enbart handlar om en halv centimeter. Det är *aldrig* tillåtet att ha högre/längre hinder än maxgränserna för respektive klass. Vid ojämnt underlag kan dock mätningen bli något godtycklig och man får då försöka mäta hindret där det inte är några gropar. Därmed kan exempelvis ett hinder som mäter 30,5 cm på vissa ställen på hindret vara godkänt i lättklass om det maximalt är 30,0 cm där det inte är några gropar.

Hur man mäter hinder

Höjden = Det lodräta avståndet från marken/golvet till den *högsta* punkten på den översta bommen/planket

Längden = det vågräta avståndet mellan den främsta bommen/plankets *framkant* till den bakersta bommen/plankets *bakkant*.

Bredd = det *minsta* avståndet mellan hinderstödet insidor.

KORRIGERINGSGUIDE...

Korrigerig i banhoppningen

- Förare lyfter eller styr tillbaka kanin för ny ansats, gäller även större förflyttningar i sidled.
- Förare gör ett kraftigare stopp av kanin som bjuder mot nästkommande hinder, gäller även när kanin lämnat marken.
- Förare låter kanin få en ny ansats genom att kaninen självmant går bakåt i banan eller genom att styra kaninen bakåt i banan.

-

Att lyfta eller styra kaninen för ny ansats

Om man måste lyfta kaninen bakåt i banan för ny ansats blir det korrigerig. Det blir även korrigerig vid större förflyttningar i sidled om förflyttningen är att anse som ny ansats. Skulle kaninen springa ut och man på ett logiskt sätt kan styra kaninen tillbaka ger detta inte korrigerig så länge kaninen inte styrs bakåt i banan utan bara framåt.

Om kaninen sitter snett mot hinder/spår så att kaninen skulle kunna hoppa från den positionen (men då säkerligen riva) och man vrider kaninen lite blir detta inte korrigerig. Att vrida en kanin på ett sätt som inte tar kaninen bakåt i banan ska inte ge korrigerig. Detsamma gäller en kanin som självmant snurrar på stället, om den inte kommer bakåt i banan så ska den inte ha korrigerig.

En kanin som befinner sig långt ifrån hindret och lyfts in på spåret igen eller lite tillbaka i banan ska inte ha korrigerig (detta kan inte ses som ny ansats eftersom kaninen inte börjat ta någon sats mot själva hindret), gäller även en kanin som vid krokig bana inte sett nästa hinder. En hane som till exempel vänder mot sin matte direkt efter ett redan hoppat hinder ska inte då dömas för korrigerig, men skulle detta ha skett framför nästa hinder är det korrigerig om han kan anses ha fått ny ansats, det vill säga flyttats bakåt i banan. En kanin som springer ut direkt efter hindret i rak bana ska inte heller ha korrigerig då kaninen inte påbörjat någon ansats till nästa hinder. Kom dock ihåg att kaninen endast får flyttas tillbaka in i spåret, det vill säga där kaninen sprang ut. En förare som lyfter kaninen framåt i banan för att kaninen ska få en rak väg mot hindret ska ha tillsägelse då det inte är okej att lyfta kaninen framåt i banan.

Kraftigt stopp

Kraftiga stopp skall vara tydliga stopp. Att sakta och mjukt stanna in kaninen för att få ner farten på den är inte en korrigerig. För att det skall dömas för korrigerig krävs att man ser att kaninen verkligen stoppas med ett ryck i selen. Om föraren stoppar upp kaninen tvärt (korr) och sedan lyfter tillbaka kaninen för ny ansats (korr) resulterar detta i två korrigeringar. Om föraren stoppar upp kaninen tvärt (korr) och sedan låter det fortsätta från samma plats blir detta bara en korrigerig.

Det händer lite då och då på grund av missförstånd mellan kanin och förare att en kanin som redan lämnat marken dras tillbaka (luftvolt). Om föraren gör detta för att förhindra en rivning ska "tillbakadragandet" ses som en ny ansats och därmed ge korrigerig. Kom ihåg att om föraren efter detta lyfter tillbaka kaninen så är det 2 korrigeringar. Om föraren dock har påbörjat en korrigerig men att kaninen hoppar av innan föraren hunnit fånga in kaninen anses "tillbakadragandet" tillhöra korrigerigen som föraren påbörjat och ekipaget får därför

bara en korrigering.

Att styra kaninen bakåt i bana

Att styra kaninen tillbaka i banan för ny ansats får egentligen inte förekomma, föraren ska lyfta kaninen med händerna och detta ska uppmuntras av domaren. Om kaninen springer bakåt självmant kan det hända att föraren på ett smidigt sätt kan styra kaninen tillbaka mot hindret, detta blir då korrigering. Även om kaninen vänder tillbaka mot hindret självmant efter att ha sprungit tillbaka i banan så ska den ha korrigering.

Om kaninen backar bakåt i banan och föraren tillåter detta för att kaninen ska få ny ansats så är detta korrigering. Om kaninen bara hinner ta något enstaka steg innan föraren förhindrar det genom att exempelvis ge kaninen en putt i rumpan så räknas det inte som att föraren tillåtit kaninen att backa och det ger då inte korrigering.

Observera att en förare som styr med kopplet så att kaninen voltar (oavsett om halva volten är på kaninens eget initiativ och föraren endast styr kaninen tillbaka mot hindret) inte bara ska ha en korrigering utan dessutom tillsägelse/varning/uteslutning på grund av §27 som säger att kopplet endast får användas för att fånga in kaninen eller styra kaninen varsamt. Även §37, som säger att föraren ska sträva efter att hålla sig bakom kaninen under hela loppet, kan bli aktuell här eftersom en förare som gör en volt genom att styra kaninen med kopplet sällan brukar följa med kaninen runt i volten eftersom det räcker med att använda kopplet för att styra runt, det här gör att föraren hamnar framför kaninen i delar av volten.

Korrigering vid lyft

Korrigering ska ses som en åtgärd som görs för att förbättra kaninens chans att klara hindret, det är inte något som delas ut när kaninen antagligen kommer riva ett hinder. Därför ska det inte ge korrigering om föraren väljer att lyfta en kanin som sitter med rumpan mot hindret. Om kaninen sprungit ur banan måste den ju dock bäras tillbaka för att lyftas över hindret, och det ger då korrigering, oavsett om man sedan lyfter över hindret eller låter kaninen hoppa det. Detta eftersom kaninen måste ha en möjlighet att hoppa hindret för att föraren ska kunna lyfta över det, kaninen måste dock inte ha en möjlighet att klara hindret.

DOMARRAPPORT, ASPIRANTER, UPPSÄGNING O.S.V.

Domarrapporten

- Domarrapporten finns att ladda ned på skhrf:s hemsida www.skhrf.com → ladda ner
- Domaren ska själv fylla i klasserna som denne dömt under året och skicka in den till domarkommittén (dk@skhrf.com) senast 10 januari. Har domaren dömt fler än tio klasser räcker det med att fylla i tio klasser. Även om domaren inte dömt ska rapporten lämnas in, dock räcker det då med att skicka ett mail till dk@skhrf.com och meddela att man inte har dömt något under året.
- Har du ej lämnat in din rapport innan 10 januari får du inte döma förrän rapporten är inlämnad. Domare som trots detta dömer tilldelas varning och vid upprepning dras domarlicensen in.
- Är inte rapporten inlämnad innan 10 juli dras domarlicensen in.
- Har du inte dömt några klasser under året kommer domarkommittén kalla dig till uppdatering. Om du har dömt mindre än tio klasser kan domarkommittén kalla dig till uppdateringen, om de anser att det finns ett behov av uppdatering. Uppdateringen ska göras inom tre månader efter kallelsen annars blir domaren av med licensen. Efter godkänd uppdatering måste domaren döma inom tre månader för att inte bli av med licensen.
- Om domaren har genomgått domarutbildningen under året som rapporten gäller krävs inte att domaren dömt tio klasser. En rapport ska dock ändå skickas in till DK.
- Domare som blivit kallad till uppdatering får inte döma förrän denne genomgått godkänd uppdatering. Dömer domaren ändå tilldelas denne en varning och vid upprepning blir domaren av med sin licens.

Vilande licens

Vilande licens innebär att domaren lägger sin licens vilande under en period och kan återuppta licensen genom att genomgå en uppdatering.

Hur länge en licens kan vara vilande beror på när licensen läggs vilande. I det fall en licens läggs vilande innan 1 juli ska uppdateringen ske senast 1 maj året därpå. I det fall licensen läggs vilande efter 1 juli får domaren ytterligare ett år på sig innan licensen ska återupptas. Uppdateringen sker alltså enligt nedanstående exempel:

- Licens som läggs vilande innan 1 juli 2013 ska återupptas genom uppdatering senast 1 maj 2014.
- Licens som läggs vilande efter 1 juli 2013 ska återupptas genom uppdatering senast 1 maj 2015.

I det fall en domare är kallad till uppdatering kan licensen enbart läggas vilande till nästa uppdateringsperiod. Det innebär att en domare som är kallad till uppdatering 2013 måste uppdateras innan maj 2014 för att återuppta sin licens oavsett när denna domare lägger sin licens vilande

En domare som en gång har lagt sin licens vilande och återupptagit licensen måste döma minst 10 klasser under ett år efter att licensen återupptagits för att licensen ska kunna läggas vilande igen.

Under perioden som licensen är vilande får domaren inte döma. För att återuppta licensen

behöver domaren genomgå en uppdatering. Uppdateringen är densamma som den uppdatering som domare som kallats till uppdatering på grund av att de dömt för lite under det gångna året genomgår. Uppdateringen kan endast ske under samma period som övriga uppdateringar sker, därmed kan en domare som lagt sin licens vilande enbart återuppta sin licens genom en uppdatering mellan 1 januari och 1 maj. Övrig tid på året kan inte en licens som har lagts vilande återupptas. Det ligger på domarens ansvar att i god tid innan uppdateringen kontakta Domarkommittén för att komma överens om en tid för uppdatering. Domaren måste ge Domarkommittén en rimlig tid för att organisera uppdateringen.

Blanketten för att lägga sin licens vilande finns att ladda ned från förbundets hemsida.

Domaraspiranter

Domarlägret hålls mellan 1 april och 15 augusti och innan lägret ska de domaraspiranter som ska gå lägret göra en del uppgifter, uppgifterna ska vara gjorda inom 6 månader innan lägret. Uppgifterna ska göras med en utbildad domare och nedan följer en kort beskrivning av varje uppgift.

Att sitta bisittare innebär att aspiranten följer en domare i dennes arbetsuppgifter. Domaraspiranten ska här studera domarens arbetsuppgifter när denne ska döma en klass: kontrollera banan och låta deltagarna gå den, prata med funktionärer om deras uppgifter, ropa upp information om klassen före start, själva bedömningen klassen igenom och slutligen även uträknandet av protokoll. Som domare ska du bedöma hur aspiranten genomför uppgiften, det blir förstås svårt för dig som övervakande domare att skriva något annat än ”okej” i omdömesrutan, men om du kommer på något mer du vill skriva med så är det förstås inga fel i det.

Att vara speaker: Detta innebär att aspiranten ska ”prata åt” domaren, det vill säga läsa upp namn, ange korrigeringar, uppge antal fel vid loppets slut, ge tillsägelser, ge positiva kommentarer o.s.v. Det innebär dock inte att aspiranten ska vara delaktig i bedömningen, det får en aspirant inte vara förrän efter att denne har genomgått domarkursen och erhållit en aspirantlicens. Omdömet här kan till exempel handla om hur väl aspiranten klarar av att stå i centrum, höras tillräckligt och få klassen att flyta på.

Att bygga bana: Detta innebär att aspiranten bygger tre banor, en rakbana och två krokbanor, som det ska tävlas på och banan ska då förstås följa de regler och riktlinjer som finns för banbyggnad. En av krokbanorna ska vara lätt/medelsvårklass och en krokbana ska vara svår/elitklass. Omdömet kan till exempel handla om ifall banan är lagom svår, svårigheterna är av varierande slag och lämpligt utplacerade i banan, om kombinerade hinder är lämpligt ihopsatta, svängarna är logiska och banan är ”tillräckligt krokig” (vid krokbana). Banbyggandet ska göras med två olika domare och efter byggandet av en elit/svårbana ska aspiranten diskutera med domaren om hur elitbanan kan göras om till medelsvår alternativt svårbanan kan göras om till en lättklass.

Att räkna ut protokoll: Aspiranten ska här räkna ut tävlingsprotokoll i de olika grenarna och dessa protokoll ska sedan rättas av övervakande domare. Bortsett från om man till exempel vill nämna något om snabbhet och säkerhet så går det vid ett godkänt protokoll i princip inte att skriva något annat än okej i omdömesrutan. Vid svårigheter eller felaktigheter däremot går det att skriva kommentarer om vad det är som är svårt för aspiranten och vad det är som gör att felaktigheter uppstår.

Tänk på att inte göra aspiranten en björntjänst genom att ge extremt lätta uppgifter eller blunda för eventuella felaktigheter. Denna blankett avgör inte om aspiranten får licens eller inte utan är till för att aspiranten ska veta vad denne behöver träna på inför kursen och för att ledarna ska veta vad de behöver vara tydliga med under kursens gång.

Tänk också på att hela tiden diskutera med aspiranten så att denne får en djupare förståelse för en domares arbetsuppgifter. Prata om varför något är en korrigering och något annat inte är det, varför vissa beteenden ger tillsägelser eller positiva kommentarer, varför du sänker de hinder du sänker till grundomgången och höjer de hinder du höjer till finalen, varför en sväng är logisk eller inte och så vidare. Glöm inte att även tala om för aspiranten vad du använder för knep för att få dina arbetsuppgifter att gå smidigare, till exempel knep för att hålla koll på vattengraven, räkna rätt antal fel och korrigeringar, få klassen att flyta på, få till en bra krokbana eller räkna rätt i protokollen. Ge även gärna aspiranten fler övningstillfällen än just det antal som är med på blanketten.

Aspirantdomare

När aspiranterna genomgått godkänd domarutbildning erhåller de aspirantlicens och blir aspirantdomare. Innan aspirantlicensen uppdateras till en vanlig licens ska de genomföra vissa uppgifter som övervakas av en domare. Det krävs att aspirantdomaren har tre olika övervakande domare på sina uppgifter. Domarens uppgift är här enbart att övervaka arbetet och lämna ett omdöme av insatsen, aspirantdomaren ska dock genomföra uppgifterna själv. Det är alltså aspirantdomaren som är domare och ansvarig för klassen. Dock är självklart den övervakande domaren skyldig att säga till om något bryter mot tävlingsreglementet. I och med att den övervakande domaren inte dömer klassen får de sitta som tidtagare i klassen.

När uppgifterna är utförda ska blanketten skickas in till dk@skhrf.com för godkännande. Blanketten ska vara ifylld och inskickad till Domarkommittén inom sex månader från avslutad utbildning.

Uppsägning av licens

Om du av någon anledning vill avsäga dig din licens måste du lämna in blanketten ”Avsägelse av domarlicens” samt meddela din klubb.

SIFFROR OCH MÅTT...

För kanin...

- Fyra månader för att delta på officiella arrangemang (undantag träning där 3 månader gäller), åtta månader för elitklass, ett år för höjd och längd. (TR §3)
- Åtta veckor för att vistas på tävlingsplats. (TR §4)
- Tre månader för att få vistas i sele och koppel. (TR §5)
- Sex år och minst medelsvårklassad i någon bangren för att få klassas ned till veteran. (TR §48)
- För att få starta SM måste kaninen vara registrerad på aktuell förare minst tre månader innan start. (TR §124)
- Gård ska vara symptomfri minst två månader om gården drabbats av RVHD eller myxomatos för att en kanin från gården ska få delta på officiella arrangemang. (TR §7)
- Minst två månader ska ha gått sedan senaste läkemedelsdos om kanin erhållit läkemedel i syfte att skjuta upp brunst för att kaninen ska få delta på tävling. (TR §10)
- Hona får delta på officiella arrangemang tidigast 2 veckor från det att hon skiljts från ungarna, vid endast dödfödda ungar gäller minst 2 veckors vila från nedkomstdatum. Hona som gått tom får ej delta på officiella arrangemang förrän tidigast 40 dagar efter datumet för sista parningen, såvida inte veterinärintyg kan uppvisas på att honan inte är dräktig. Hona ska vara i fint skick och utvilad när hon deltar. (TR §9)
- Alla kaniner över fyra månader ska ha egen transportbur/fack till, under och hem från tävling. (TR §15)

På bana...

- Minsta antal starter är tre stycken, gäller ej i miniklass, veteran, höjd och längd ej elit där minsta antalet starter är 1 start. I miniklass, veteran höjd och längd ej elit kan även arrangörsklubb välja att betala tillbaka hela startavgiften utom tio kronor istället för att dela ut pris. (TR §79)
- Max två av samma banklass oavsett gren får arrangeras under samma tävlingsdag. (TR §83)
- Minsta avstånd mellan bana och inhägnad är två meter, avståndet kan minskas vid brist på utrymme men inte vid dubbla banor. (TR §97)
- Utrymme för krokig bana (endast bana, inhägnaden är ej inräknad) bör vara minst 64 kvm. (TR §98)
- Minsta avstånd mellan hindren i rakbana är 250 cm, i elit och svårklass bör avståndet vara 300 cm. (TR §101)
- Minsta avstånd mellan starthinder och första hinder samt sista hinder och målhinder är 150 cm. (TR §101)
- Den högsta punkten på hinderstödet ska sticka upp minst tre cm ovanför den högsta bommen/planket. (TR §105)
- Avståndet mellan golv/mark, bommar och plank får inte överstiga 8 cm. (TR §105)
- Avståndet mellan bommarna/planken bör inte överstiga 32 cm på längden. (TR §105)
- Bommarna ska vara minst 18 mm tjocka. (TR §105)
- Hindren måste vara minst 55 cm och max 100 cm breda. (TR §107)

- Start- och målhinder får inte vara högre än 15 cm. (TR §108)
- Vattengrav ska vara 5-10 cm hög och ha ett djup på minst 3 cm. Den ska även vara så gott som fylld. (TR §109)
- Längsta tillåtna maxtid är 3 minuter och kortaste tillåtna maxtid är 1 minut i samtliga grenar. Domare äger rätt att ändra maxtid mellan omgångarna så länge detta meddelas innan omgången startar. (TR §§ 115, 118)

Höjd och längd

- I ej elit finns ej ett minsta antal starter. Vid mindre än tre starter kan arrangerande klubb välja att betala tillbaka hela startavgiften förutom tio kronor istället för att dela ut pris. (TR §79)
- Elitgränsen är 60 cm i höjdhopp och 160 cm i längdhopp. (TR §60)
- Lägsta tillåtna ingångshöjd är 40cm i höjd ej elit och 50 cm i höjd elit. Kortast tillåtna ingångslängd är 80cm i längd ej elit och 120 cm i längd elit. (TR §61)
- Under SM är ingångshöjden 60 cm och ingångslängden 140 cm. (TR §126)
- Startmarkering ska placeras minst tre meter ifrån hindret. (TR §62)
- Enda tillåtna bredd på hindret är 100 cm. (TR §107)
- Vid tio eller fler starter ska de certberättigade ekipagen särskiljas genom omhoppning. Deltagare har rätt att kräva omhoppning om det rör placering näst efter de certberättigade eftersom certifikat inte kan flyttas ned om placeringen delas av flera kaniner. (TR §71) (Se egen rubrik för hur omhoppning genomförs)
- På längdhoppshinder gäller följande mått: (TR §74)
 - i framkant lägst 10 cm och högst 15 cm
 - vid 100 cm lägst 15 cm och högst 20 cm
 - vid 200 cm lägst 20 cm och högst 25 cm
 - vid 300 cm lägst 25 cm och högst 30 cm

Övrigt...

- Tävlingsprotokoll ska arkiveras minst fem år hos arrangerande klubb. (TR §78)
- En kopia av protokoll från elitklasser ska vara förbundet tillhanda senast en månad efter aktuell tävling. (TR §78)
- Utom tävlan får inte kosta mer än 10 kronor. (TR §90)
- Delas de dyraste priserna ut ska de uppgå till minst 40% av klassens intäkter. (TR §912)
- Certifikat delas först ut vid tio starter, efter det gäller var 25e start, dvs två cert vid 25 starter, tre vid 50 starter osv. Vid SM delas minst tre certifikat ut. För att erhålla certifikat i höjd och längd krävs att ekipaget klarat 75 cm respektive 200 cm. (TR §127)
- Två kronor per start betalas av arrangerande klubb till förbundet. Ingen tvåkrona betalas för utom tävlan (förbundshandboken)
- Förare ska fylla sju år samma år som de startar på officiell tävling. (TR §1)
- För miniklass krävs inget medlemskap. (TR §49)
- På SM är samtliga cert fricert, vid Sveland-klasser erhåller de två första certberättigade kaninerna fricert. Vid övriga tävlingar delas fricert ut till ettan vid minst 50 starter, till ettan och tvåan vid minst 100 starter och så vidare.